

รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) การปรับเปลี่ยนผังพื้นที่ห้องพักอาศัยภายในหอพักนักศึกษา
กรณี : หอพักนักศึกษาในพื้นที่เขตชุมชนคลองหก ม.1 ต.คลองหก
อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

(ภาษาอังกฤษ) A Flexible Floor Plan for Off-campus housing
Case : Off-campus housing in M.1 Klong-hok
Amphoe Klong-luang ,Pathumthani Province

ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประจำปีงบประมาณ 2551 จำนวนเงิน 193,515 บาท
ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี 7 เดือน ตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2550
ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

หน่วยงานและผู้ดำเนินการวิจัยพร้อมหน่วยงานที่สังกัดและเลขหมายโทรศัพท์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ถนนรังสิต-นครนายก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110 โทร 02-549-4779

1. นางสาว ธนพร วรจักร สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (สถาปัตยกรรมภายใน)
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล-
ธัญบุรี โทร 02-5494779
2. นาย ปรีชญา โรจน์ฤดากร สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (สถาปัตยกรรมภายใน)
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (วช.รังสิต)
โทร 02-9020299 ต่อ 2616
3. นางสาว พรรณนิภา ปิณฑวณิช ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม)
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
โทร 02-5791111 ต่อ2115

บทคัดย่อ

การศึกษาการปรับเปลี่ยนผังพื้นที่ห้องพักอาศัยภายในหอพักนักศึกษา บริเวณเขตพื้นที่ชุมชนคลองหกรอรั้วมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่นักศึกษาจำนวนทั้ง 10 คณะที่ต้องพักอาศัยร่วมกัน ซึ่งมีประเด็นปัญหา คือ การใช้สอยร่วมกันภายในรูปแบบห้องพัก ,ขนาดพื้นที่ที่มีอยู่ และกิจกรรมทางการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการใช้พื้นที่ทำกิจกรรมอย่างไร โดยใช้วิธีวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้นที่ และการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่จากผังห้องแบบเดิมที่หอพักจัดให้ กับ ผังห้องภายหลังการเข้าใช้ของนักศึกษา จากนั้นจึงใช้วิธีประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (Post Occupancy Evaluation) เพื่อประเมินผลความสามารถ และทัศนคติจากการปรับเปลี่ยนการใช้พื้นที่ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงวิธีการปรับเปลี่ยนผังพื้นที่ (Flexible floor plan) และองค์ประกอบเชิงพื้นที่ สำหรับนักศึกษาที่ต้องพักอาศัยร่วมกันต่อไป

ผลของการศึกษา พบว่า แบบผังพื้นที่ของห้องพักมีทั้งหมด 4 แบบตามการเข้าถึงห้องน้ำภายในห้องพัก มีขนาดของพื้นที่ห้องพักเฉลี่ย 23.195 ตารางเมตร ประกอบด้วยพื้นที่หลักได้แก่ พื้นที่พักอาศัย 1 คน 1 ประตู ,ห้องน้ำและระเบียง สำหรับผู้พัก 2 คน กลุ่มของผู้พักที่มีความต้องการอยู่อาศัยร่วมกันแบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย บริหารธุรกิจ ,วิทยาศาสตร์ ,วิศวกรรมศาสตร์ ,เทคโนโลยีการเกษตร และครุศาสตร์อุตสาหกรรม กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ,ศิลปกรรมศาสตร์ ,เทคโนโลยีคหกรรม ,ศิลปศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ พฤติกรรมและกิจกรรมของผู้พักมักทำการบ้านในช่วง 20.00-22.00 น.และนอนในช่วง 24.00-6.00 น. โดยกลุ่มที่มีแนวโน้มทำการบ้านตั้งแต่ 24.00-2.00 น. คือ วิทยาศาสตร์ ,วิศวกรรมศาสตร์ ,สถาปัตยกรรมศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ สำหรับผลสรุปจากการจัดความสัมพันธ์ของพื้นที่ใช้สอย และองค์ประกอบเชิงพื้นที่ พบว่าผู้พักอาศัยมีแนวโน้มต่อการปรับเปลี่ยนตำแหน่งเฟอร์นิเจอร์ภายหลังเข้าใช้ มักมีความต้องการแยกเป็นส่วนตัวบริเวณโต๊ะอ่านหนังสือ ,พื้นที่แต่งตัว ,พื้นที่อาบน้ำ ส่วนบริเวณเตียงมีความต้องการทั้งแยกเป็นส่วนตัวหรือรวมพอๆกัน สำหรับความต้องการเฟอร์นิเจอร์ พบว่าผู้พักมีความต้องการเฟอร์นิเจอร์ที่เคลื่อนย้ายได้ โดยมีความต้องการเฟอร์นิเจอร์พื้นฐาน คือ เตียง ,ตู้เสื้อผ้า ,โต๊ะอ่านหนังสือ(ตามรูปแบบในบทวิเคราะห์) และเฟอร์นิเจอร์ที่การใช้งานได้หลากหลาย คือ เตียง ,โต๊ะอ่านหนังสือ ,ตู้เสื้อผ้า ,โต๊ะคอมพิวเตอร์ ,โต๊ะเตี้ย ตามลำดับ สำหรับนักศึกษาที่ต้องการใช้พื้นที่การศึกษามากกว่าปกติ ควรมีพื้นที่ใกล้ระเบียงและใช้โต๊ะที่สามารถปรับเปลี่ยนขนาดและการใช้งานได้

ผลสรุปดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการออกแบบองค์ประกอบเชิงพื้นที่ที่ปรับเปลี่ยนได้ ในแต่ละแบบผังของห้องพัก จำนวนแบบละ 4 ทางเลือก โดยนำเสนอการปรับเปลี่ยนทั้งรูปแบบของการจัดผังพื้นที่ และความสามารถในการปรับเปลี่ยนการใช้งานของเฟอร์นิเจอร์ในตำแหน่งต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้พักอาศัยในแต่ละช่วงเวลา อันก่อให้เกิดการใช้งานพื้นที่จำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ

ABSTRACT

The Study of A Flexible Floor Plan for Off-campus housing in the area of Klong6 district around Rajamangala University of Technology Thanyaburi which the students of 10 faculties of this university living together. The problem is how activities in each room type, size of room, and different study activities have affected to using area adjustment. It is used the floor plan to compare and analyze it or components of area spatial between the room under original model and after used. By using Post-Occupancy Evaluation(POE) in order to evaluate the ability and viewpoint of students from using area adjustment which will be the important factors for development, innovation and flexibility of floor plan and components of area spatial for student dormitory.

The result of research is found that there are 4 types with 23.195 m² of the original model floor plan, which consist of multi-purpose living area, bathroom, and balcony for 2 residents. There are 2 groups of residents as follows, the first group is students in Faculty of Business Administration, Science, Engineering, Agricultural Technology, and Technical Education, and the second group is students in Faculty of Mass Communication Technology, Fine and Applied Arts, Home Economics Technology, Liberal Arts, and Architecture prefer living together. Almost students do their homework at 8.00-10.00 pm. And sleep at 0.00-6.00 am. whereas the students in faculty of Science, Engineering, Architecture, and Fine and Applied Arts do their homework at 0.00-2.00 am. From analyses of functional relationship and its components of area spatial, they need privacy in study area, dressing area, and bathroom, meanwhile they could use bed area together. They satisfied both basic and adjustable furnitures in order to bed, study table, closet, computer table, and cutty table. For the students who need more study area than usual, they need area near balcony with size and usage adjustable table.

According to the result, the researchers suggest 4 alternatives design of the flexibility components of area spatial in each type of floor plan. The designs include furniture lay-out adjustable and flexibility of furniture usage in each unit, which follow residents requirement satisfaction.